

Analyse gebruik addendum (2023- 2025) in relatie tot de NT2 - docentennorm

Auteurs: Roos Vernooij, Judith Khajavi en Thom Damen

Inhoudsopgave

1. **Samenvatting** 3
2. **Aanleiding** 5
3. **Onderzoeksvragen** 6
4. **Onderzoeksmethode** 7
5. **Naleving docentennorm inburgeren** 8
6. **Aanvraag addendum** 15
7. **Conclusies** 19

Samenvatting

Blik op Werk waarborgt de kwaliteit van het inburgeringsonderwijs in Nederland. Scholen die onderwijs aanbieden aan inburgeraars zijn verplicht zich te houden aan de eisen van het Keurmerk Blik op Werk Inburgeren. Een van deze eisen was dat 80% van de lessen op een school wordt gegeven door bevoegde NT2-docenten. Een bevoegd NT2-docent staat ingeschreven in het beroepsregister van NT2-docenten van de BVNT2 of het Kwaliteitsregister NT2-docent van Blik op Werk.

Addendum

In de afgelopen jaren zijn er bij Blik op Werk signalen binnengekomen dat taalscholen niet konden voldoen aan deze norm van 80% bevoegde lessen, vanwege een tekort aan bevoegde NT2-docenten. Met die reden is er in 2023-2024 een tijdelijk addendum ingevoerd op de Handleiding Inburgeren van Blik op Werk. Op basis van dit addendum hoefde in plaats van 80% minimaal 60% van de lessen verzorgd te worden door bevoegde NT2-docenten. In 2024 is besloten om het addendum voor het jaar 2025 te verlengen.

Onderzoeksmethode

In dit onderzoek is gekeken in hoeverre het addendum taalscholen heeft geholpen om aan de norm voor het aandeel lessen gegeven door bevoegde docenten te voldoen. Hiervoor is een analyse uitgevoerd op basis van beschikbare data van 100 van in totaal 123 taalscholen. Bij deze taalscholen is specifiek gekeken naar het aantal lessen dat wordt gegeven door bevoegde docenten.

Kleine taalscholen hebben het grootste aandeel bevoegde docenten

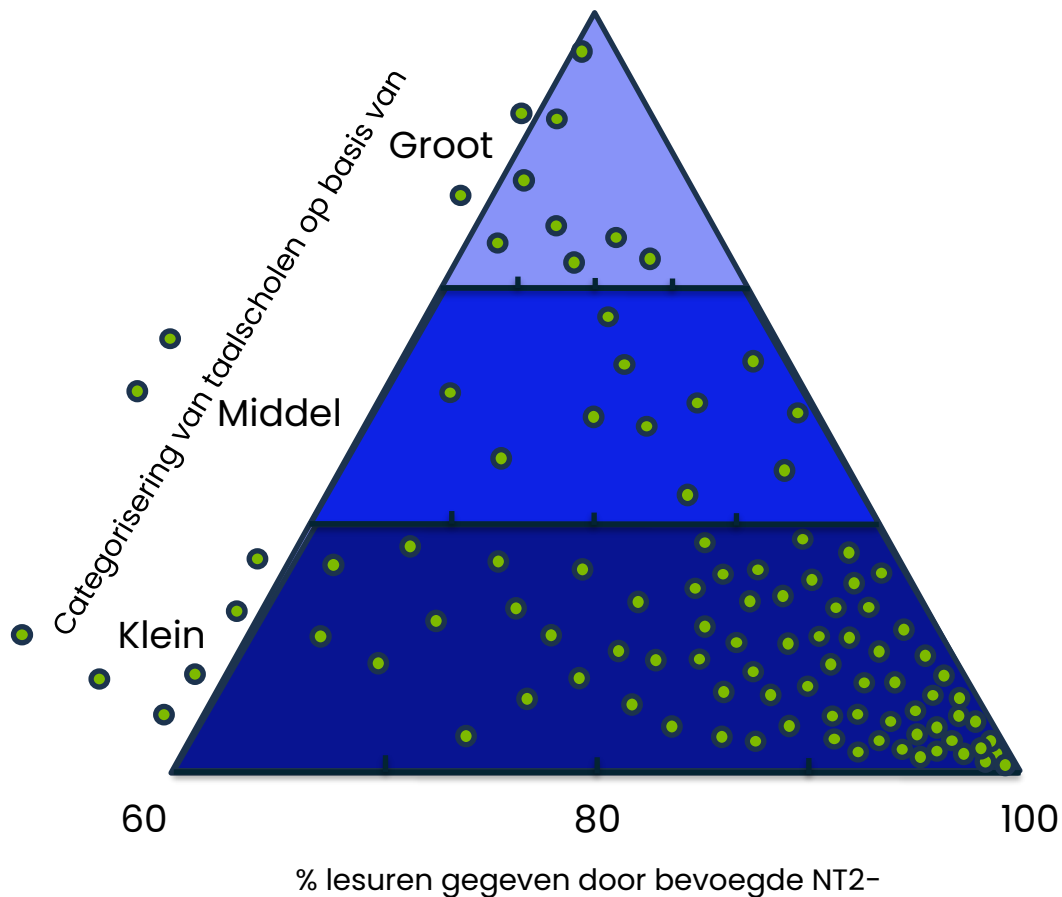
Qua omvang kunnen NT2-taalscholen het beste worden gevisualiseerd als een piramide (zie figuur 1). Drie kwart van de taalscholen (75) valt binnen de categorie klein. In de middelste categorie zitten 13 taalscholen, en in de grootste categorie bevinden zich 12 taalscholen.

Uit het onderzoek kunnen we de volgende conclusies destilleren over de omvang van de taalschool versus het aandeel bevoegde docenten:

1. De meeste scholen in de categorie kleine taalscholen hebben een percentage van meer dan 80% bevoegde lessen. Ook zien we een concentratie van kleine scholen met uitsluitend bevoegde docenten.
2. In de middelste categorie taalscholen loopt het aandeel bevoegde lessen per school zeer uiteen, maar de meeste taalscholen zitten rond of boven de 80% bevoegde lessen.

- In de categorie grote taalscholen is het percentage bevoegde lesuren lager dan in de categorie klein en middel. Alle grote taalscholen hebben een percentage van tussen de 57% en 86% bevoegde lesuren.

Figuur 1: % bevoegde lesuren per omzetcategorie

37 van de 100 taalscholen hadden het addendum nodig

Uit onze analyse, waarin 100 taalscholen zijn meegenomen, blijkt dat twee derde (63%) van de taalscholen erin is geslaagd om aan de oorspronkelijke norm van 80% bevoegde lesuren te voldoen. 37 van de scholen hadden het addendum nodig, omdat hun percentage bevoegde lesuren onder de 80% was.

Taalscholen dienden in 2023-2024 en 2025 het addendum zelf aan te vragen wanneer zij verwachtten niet aan de docentennorm te kunnen voldoen. Uit dit onderzoek blijkt dat de meeste taalscholen goed konden inschatten of zij het addendum nodig hadden.

Aanleiding

Docententekort

Een van de eisen van het Keurmerk Blik op Werk was dat 80% van de NT2-lessen werd verzorgd door bevoegde NT2-docenten. Keurmerkhouders (taalscholen met het Blik op Werk Keurmerk Inburgeren) hebben in het verleden via de NRTO, de MBO Raad en Blik op Werk aangegeven dat zij moeilijk aan deze eis konden voldoen doordat er sprake was van een docententekort. In 2022 heeft Blik op Werk hierover een enquête uitgevoerd onder keurmerkhouders. Uit deze enquête bleek onder andere dat 60% van de respondenten op dat moment vacatures had uitstaan voor nieuwe NT2-docenten. Slechts een derde van de respondenten dacht de vacature(s) in de komende drie maanden te kunnen invullen. Het docententekort werd het meest gevoeld door taalscholen die een contract hadden met een (of meerdere) gemeente(n) voor het uitvoeren van inburgeringsonderwijs. Deze scholen ervoeren een hoger aantal aanmeldingen van cursisten sinds ze de aanbesteding hadden gewonnen, en hanteerden daarom noodgedwongen een wachtlijst. Zij hadden daarom vaker en meer vacatures uitstaan voor bevoegde NT2-docenten.

Addendum

Met deze reden werd per 1 januari 2023 een tijdelijk addendum ingevoerd als aanvulling op de Handleiding Inburgeren van Blik op Werk. In dit addendum werd een uitzondering gemaakt op de norm over bevoegde docenten (norm 1.7.1a): in plaats van 80% hoefde nu minimaal 60% van de NT2-lessen verzorgd te worden door bevoegde NT2-docenten.¹ Voor het jaar 2025 werd het addendum verlengd.

Blik op Werk heeft de uitvoering en effecten van deze twee addenda gemonitord. Om te bekijken of de addenda hebben geholpen om aan de docentennorm te voldoen, heeft Blik op Werk een onderzoek uitgevoerd naar het aantal bevoegde NT2-docenten per taalschool en het aantal uren dat zij hebben gegeven in de periode waarin het addendum van kracht was.

¹ In het addendum stonden ook verruimde normen ten aanzien van de groepsgrootte. In dit onderzoek wordt alleen gekeken naar normen ten aanzien van (bevoegde) docenten.

Onderzoeksvragen

Blik op Werk wil weten of dit addendum een succesvolle maatregel is geweest om taalscholen aan de docentennorm te laten voldoen. Dit onderzoek geeft antwoord op de onderzoeksvraag:

1. In hoeverre heeft het addendum taalscholen geholpen om aan de norm voor het aandeel lesuren gegeven door bevoegde NT2-docenten te voldoen?

Deelvragen:

- a. Wat is de verhouding tussen bevoegde en niet-bevoegde NT2-docenten per school, en het aantal lesuren dat zij geven?
- b. Wat is de relatie tussen grootte van de taalschool en het aandeel lesuren gegeven door bevoegde docenten?
- c. Wat zijn de kenmerken van de taalscholen die in 2023-2024 en/of 2025 het addendum hebben aangevraagd?
- d. Hoe verhoudt het aandeel lesuren door bevoegde docenten zich tot het gebruik van het addendum?
- e. Welke taalscholen hadden het addendum nodig om aan de normen voor het Blik op Werk Keurmerk Inburgeren te kunnen voldoen?

Onderzoeksmethode

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande data.

Het antwoord op de vraag: *In hoeverre heeft het addendum taalscholen geholpen om aan de norm voor het aandeel lesuren gegeven door bevoegde NT2-docenten, te voldoen?* Is gevonden door verzameling, aggregatie en analyse van interne data van Blik op Werk. Van alle taalscholen met het Blik op Werk Keurmerk Inburgeren zijn de meest recente en beschikbare auditrapporten geanalyseerd. Hieruit zijn data gedestilleerd over het aantal bevoegde NT2-docenten.

Zo beschikt Blik op Werk over data van taalscholen die het addendum voor 2023-2024 en/of 2025 hebben aangevraagd. Daarnaast beschikt Blik op Werk over de jaarlijkse auditrapporten van Keurmerkhouders Inburgeren, waarin per keurmerkhouder data staat over onder andere aantal (bevoegde) docenten, aantal lesuren, aantal lesuren door (bevoegde) docenten, omzetcategorie en aantal cursisten.

Analyse auditrapporten

De informatie uit de auditrapporten van keurmerkhouders is verzameld en verwerkt in een databestand in Microsoft Excel. Vervolgens zijn de data opgeschoond en zijn voor enkele variabelen aanvullende categorieën gemaakt. Aan de hand van het databestand zijn verschillende analyses gedaan. Zo zijn gemiddelden en percentages berekend en tabellen en grafieken gemaakt om de resultaten visueel weer te geven. De uitkomsten van de analyses zijn gezamenlijk besproken en geïnterpreteerd door het team van onderzoekers. Deze uitkomsten vormden de basis voor de beantwoording van de onderzoeksvragen.

Naleving norm voor bevoegde NT2- docenten

In dit hoofdstuk bespreken we de uitkomsten van de data-analyse die we hebben uitgevoerd op specifieke indicatoren van taalscholen die in het bezit zijn van het Keurmerk Inburgeren van Blik op Werk. Hierin wordt de onderzoeksvraag beantwoord:

In hoeverre heeft het addendum taalscholen geholpen om aan de norm voor het aandeel lesuren gegeven door bevoegde NT2-docenten te voldoen?

Op basis van auditrapporten hebben we een overzicht gemaakt van het aantal (bevoegde) docenten per school, het aantal docenten met uitzondering, het totaal aantal lesuren, en de verhouding lesuren gegeven door bevoegde docenten. Ook hebben we gegevens verzameld over de omvang van de school, gemeten in het aantal cursisten en de omzetcategorie van de taalschool. Daarnaast hebben we gegevens van de taalscholen die het addendum hebben aangevraagd in 2023-2024 en 2025.

In totaal hebben we van 100 keurmerkhouders volledig of voldoende volledige data kunnen verzamelen over bovengenoemde indicatoren in de periode 2023-2025. Aangezien de data gebaseerd zijn op afgeronde auditrapporten, baseren wij ons op meetperiodes tussen 2023 en 2025. Van elke taalschool is het meest recente auditrapport genomen dat beschikbaar was. De meest voorkomende meetperiode is van 1-1-2024 tot 31-12-2024. Zie tabel 1.

Tabel 1. Meetperiodes taalscholen

<i>Start meetperiode</i>	<i>Einde meetperiode</i>	<i>Aantal taalscholen binnen meetperiode</i>
1-1-2023	31-12-2023	14
1-4-2023	21-3-2024	1
1-9-2023	31-8-2024	27
1-1-2024	31-12-2024	49
1-4-2024	31-3-2025	9
Totaal		100

Verhouding bevoegde docenten per school

De geanalyseerde taalscholen verschillen in grootte en het aantal docenten dat bij hen². De meeste taalscholen hebben tussen de 6 en 37 docenten. De mediaan ligt op 16 docenten. Dat betekent dat de helft van de taalscholen minder dan 16 docenten heeft en de andere helft meer.

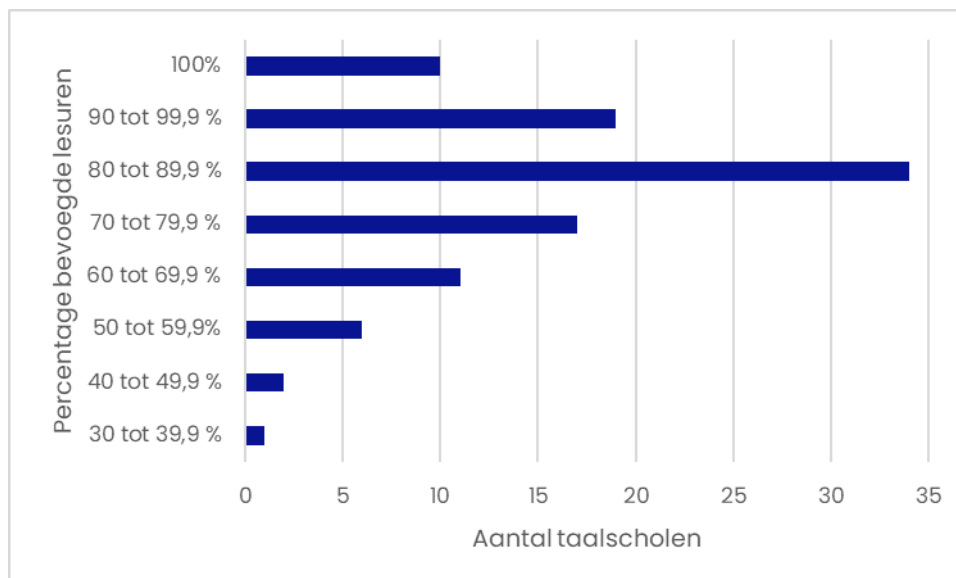
Van de 100 taalscholen was er bij de helft van de scholen (50) één of meerdere docenten werkzaam die onder de uitzonderingscategorie vielen. 75 van de 100 taalscholen hadden ook één of meerdere docenten in dienst die niet bevoegd waren én niet onder een uitzonderingscategorie vielen.

Van alle 100 scholen in dit onderzoek werd 73,31% van het totaal aantal lesuren gegeven door bevoegde docenten.

Er was slechts een beperkte groep van 10 taalscholen die uitsluitend bevoegde docenten in dienst had. Bij deze taalscholen werd 100% van alle lesuren gegeven door bevoegde docenten.

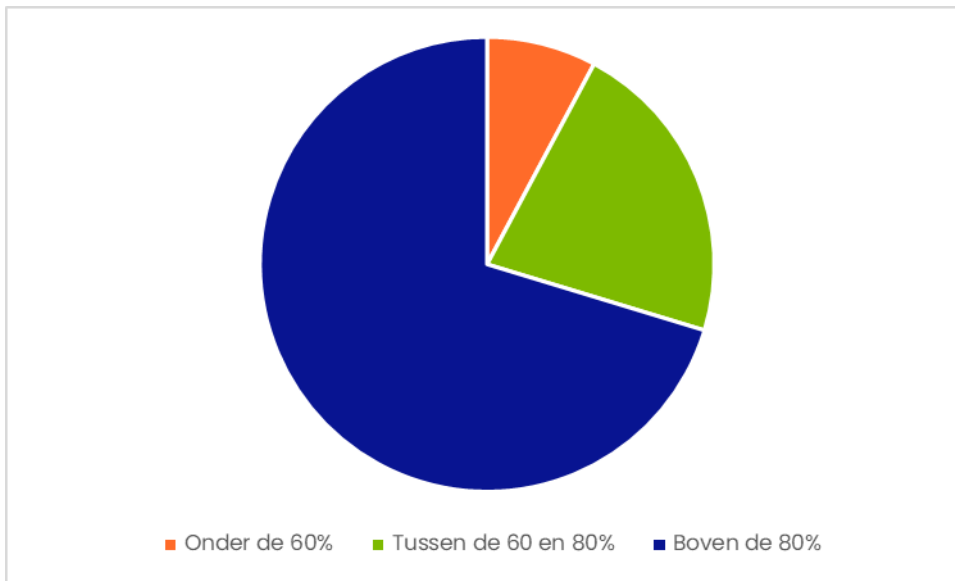
Vervolgens is gekeken naar het aantal lesuren dat gegeven wordt per school, en het percentage lesuren dat gegeven werd door bevoegde docenten. Hierbij viel op dat bij ruim twee derde van de taalscholen (63%) het percentage bevoegde lesuren meer dan 80% bedroeg. De meeste taalscholen (34%) hadden een percentage bevoegde lesuren van tussen de 80 % en 89,9%. Zie ook figuur 2 en figuur 3.

Figuur 2: Percentage bevoegde lesuren per taalschool

² Het gaat hierbij zowel om docenten die in loondienst zijn bij een taalschool, als zelfstandigen (zzp'ers). Het zou interessant zijn om te kijken naar de relatie tussen docentenpopulatie en type dienstverband. Omdat wij geen toegang hebben tot gegevens over het dienstverband van docenten, hebben wij dit niet mee kunnen nemen in de analyse.

Figuur 3: Percentage bevoegde lesuren per taalschool

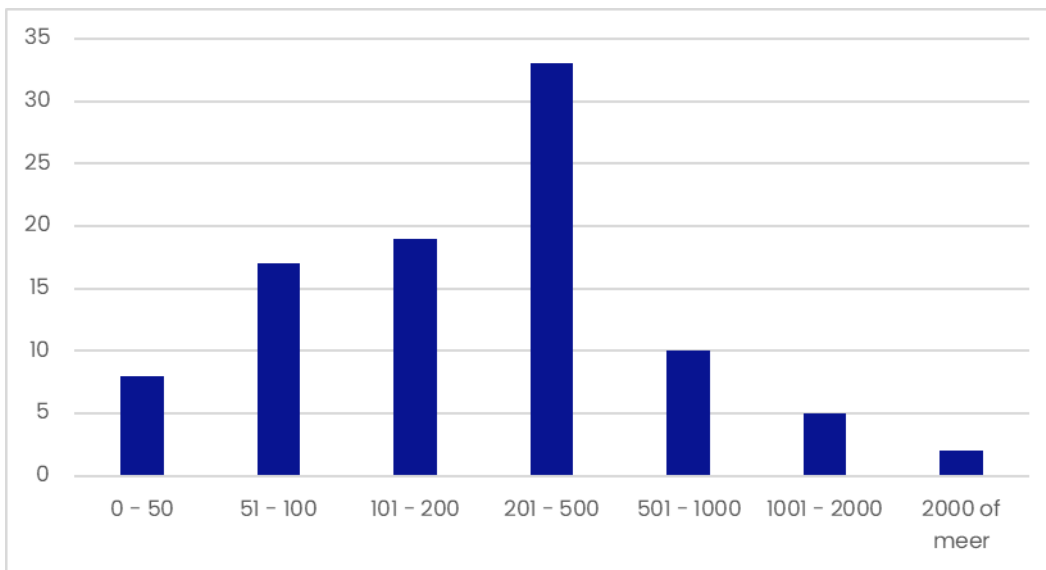

Omvang taalschool

Om de omvang van een taalschool te bepalen, hebben we gekeken naar beschikbare data over het aantal cursisten die de taalschool binnen een meetperiode van een jaar heeft bediend, naar de omzetcategorie van diezelfde meetperiode en naar het aantal vestigingen dat een taalschool had.

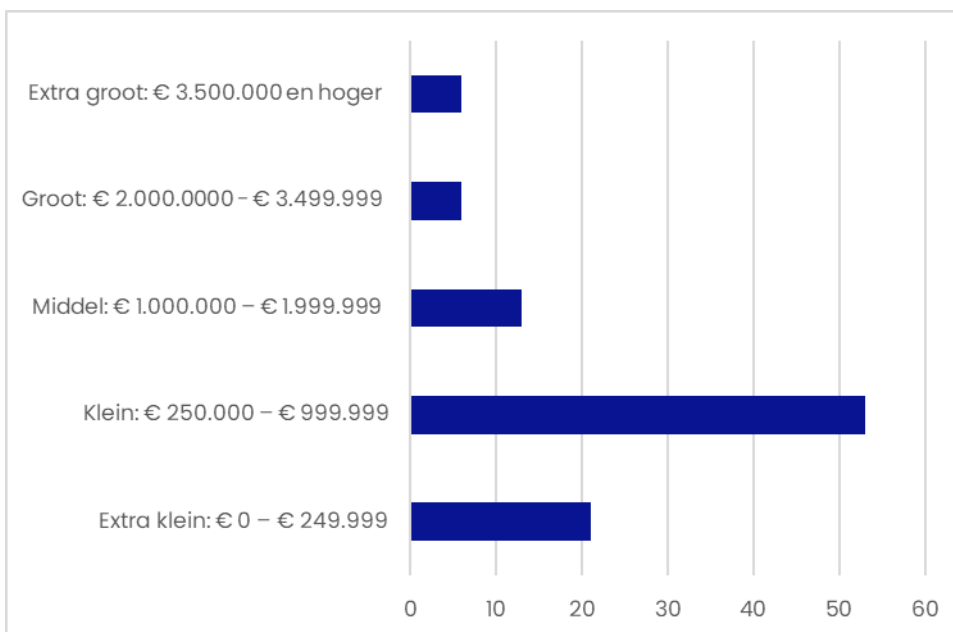
De scholen liepen erg uiteen wat betreft het aantal cursisten. Zie figuur 4. De meeste taalscholen (33) hebben tussen de 200 en 500 cursisten per jaar.

Figuur 4: Aantal cursisten per taalschool per jaar (meest recente meetperiode)

Qua jaarlijkse omzet waren er ook diverse categorieën te onderscheiden onder de taalscholen. In figuur 5 is een overzicht te vinden van de omzetcategorieën van de taalscholen zoals die binnen Blik op Werk gehanteerd worden, en het aantal taalscholen per categorie.

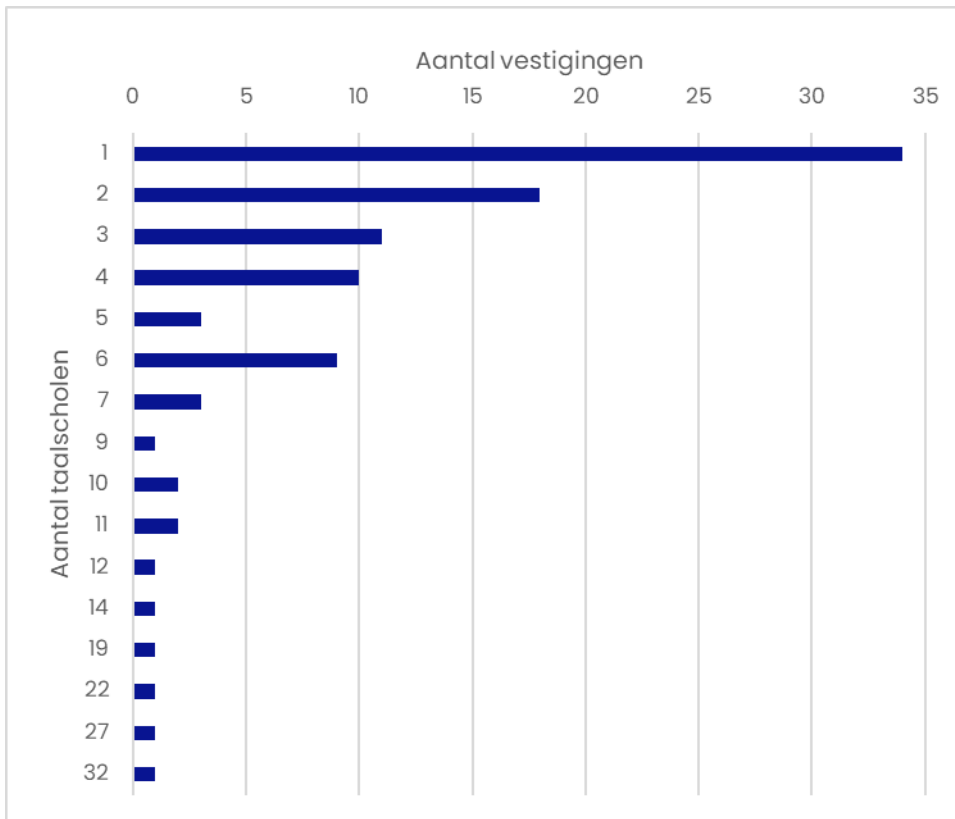
Figuur 5: Aantal taalscholen per omzetcategorie

Drie kwart van de taalscholen (75) viel binnen de categorie klein (53) of extra klein (22) en had een omzet onder de € 999.999 per jaar. 13 taalscholen bevonden zich in de middelste categorie, en er waren 6 grote taalscholen en 6 extra grote taalscholen. De omzet van een taalschool liep redelijk evenredig op met het aantal cursisten per jaar.

Naast de omzet kon de omvang van taalscholen ook worden bekeken aan de hand van het aantal vestigingen. Uit figuur 6 blijkt dat de meeste taalscholen (34) één vestiging hebben. De overige taalscholen (66) hadden meerdere vestigingen. Hiervoor gold dat naarmate het aantal vestigingen toenam, het aantal taalscholen met dat aantal vestigingen afnam. Slechts een paar taalscholen hadden zeven of meer vestigingen.

Figuur 6: Aantal vestigingen per taalschool

De relatie tussen omvang taalschool en aandeel bevoegde lesuren

Qua kenmerken van taalscholen is hoofdzakelijk gekeken naar het aantal taalscholen, de grootte van de taalschool (gemeten door het aantal cursisten de omzet) en het percentage bevoegde lesuren. Er is een duidelijke relatie tussen deze twee kenmerken. Deze relatie kan het beste worden gevisualiseerd in de vorm van een piramide (figuur 1) en de spreidingsdiagrammen (figuur 7 en 8).

Op basis van de relatie tussen de grootte van de taalschool en het percentage bevoegde lesuren zijn drie belangrijke conclusies te destilleren:

1. De meeste scholen in de categorie kleine taalscholen hebben een percentage van meer dan 80% bevoegde lesuren. Ook zien we een concentratie van kleine scholen met uitsluitend bevoegde docenten.

2. In de middelste categorie taalscholen loopt het aandeel bevoegde lesuren per school zeer uiteen. Maar ook hier geldt dat de meeste taalscholen in deze categorie rond of boven de 80% bevoegde lesuren hebben.

3. In de categorie grote taalscholen is het percentage bevoegde lesuren lager dan in de categorie klein en middel. Alle grote taalscholen hebben een percentage van tussen de 57 % en 86 % bevoegde lesuren. Er zijn geen grote taalscholen met meer dan 86 % bevoegde lesuren.

Ook is het qua aandeel bevoegde lesuren zinvol om stil te staan bij de uitschieters naar boven en naar beneden.

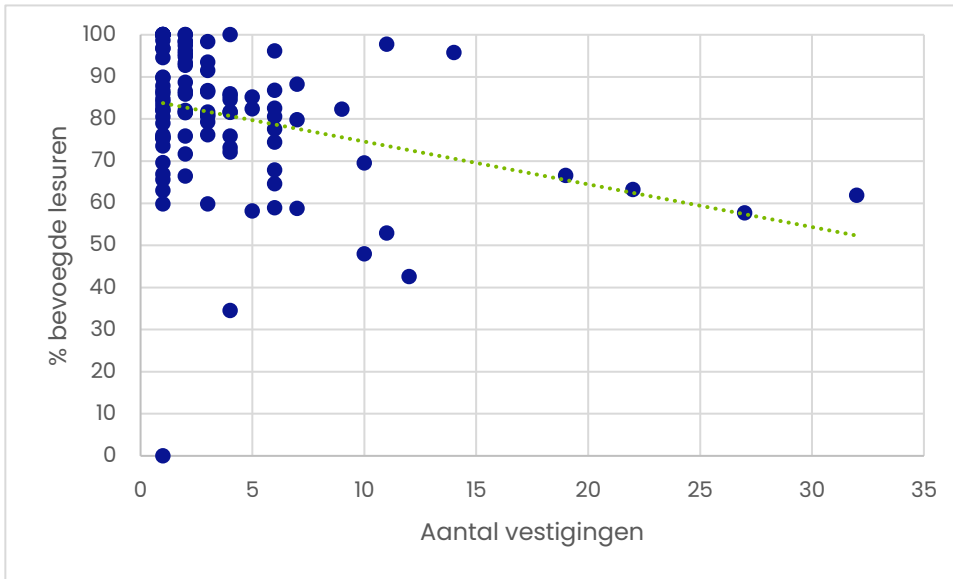
Als we kijken naar de uitschieters naar boven, dan valt op dat er een kleine groep van 10 taalscholen is die alleen bevoegde docenten in dienst heeft. Bij deze scholen wordt dus 100% van alle lesuren door bevoegde docenten gegeven. 7 van deze 10 taalscholen behoren tot de categorie extra klein, en 3 scholen tot de categorie klein.

Qua uitschieters naar beneden zien we een groep van 20 taalscholen met een relatief laag percentage van onder de 70% bevoegde lesuren. In deze groep bevinden zich relatief grote taalscholen: ongeveer de helft van deze taalscholen behoort tot de omzetcategorie middel (3), groot (3) of extra groot (3). De grote en extra grote taalscholen hebben meer dan 1.000 of soms meer dan 2.500 cursisten per jaar.

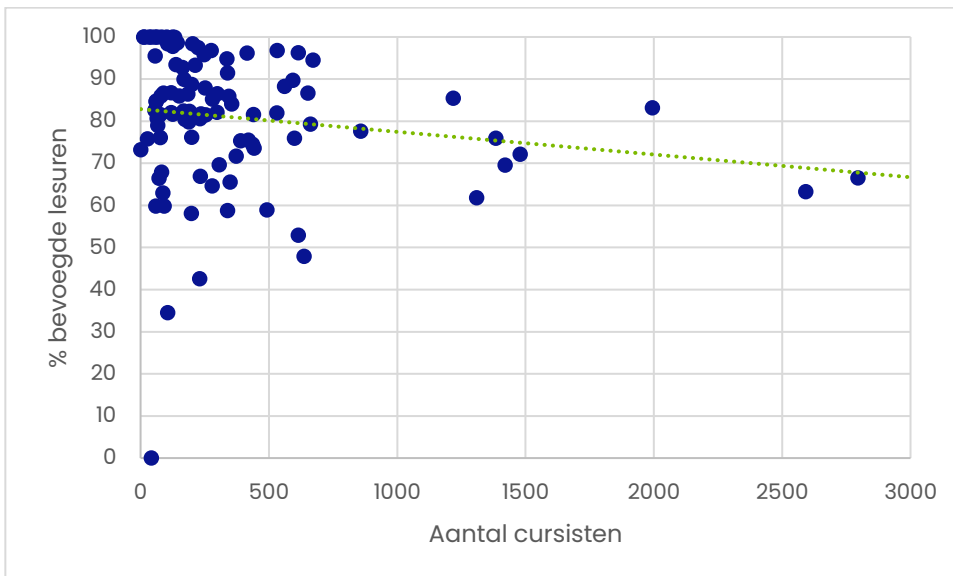
Deze uitkomst lijkt te suggereren dat het voor enkele grote taalscholen lastig is om voldoende lesuren te laten verzorgen door bevoegde NT2-docenten.

Deze trend is ook te zien in de spreidingsdiagrammen hieronder (zie figuur 7 en 8). In beide grafieken bevindt het merendeel van de punten zich aan de linkerkant. Dit laat zien dat scholen met een laag aantal vestigingen en cursisten over het algemeen een hoger percentage bevoegde lesuren hebben.

Figuur 7: % bevoegde lesuren per aantal vestigingen

Figuur 8: % Bevoegde lesuren per aantal cursisten

Noot: Eén taalschool met >5000 cursisten valt buiten de schaal van deze grafiek.

HOOFDSTUK 6

Aanvraag addendum

Het addendum gaf scholen de mogelijkheid om voortijdig een verklaring aan te leveren waarin stond dat de school verwachtte dat zij het komende jaar mogelijk niet zou voldoen aan de norm voor bevoegde lesuren. In deze rapportage noemen we het aanleveren van zo'n verklaring een 'aanvraag van het addendum'.

Uiteindelijk bleek dat niet alle scholen die een addendum voortijdig hadden aangevraagd, het addendum ook echt nodig hadden. Tegelijkertijd waren er scholen die voorafgaand geen addendum hebben aangevraagd, maar dit achteraf wel nodig bleken te hebben, omdat zij niet voldeden aan de norm voor bevoegde lesuren. In deze paragraaf gaan we dieper in op hoeveel scholen het addendum hebben aangevraagd en hoeveel scholen er uiteindelijk gebruik van maakten.

Voortijdige aanvraag addendum

Van de 100 taalscholen waren er 46 die voor 2023-2024 het addendum voortijdig hadden aangevraagd. In 2025 waren er iets minder taalscholen (39) die het addendum voortijdig hadden aangevraagd.

Er zijn 26 taalscholen die het addendum zowel voor 2023-2024 als voor 2025 voortijdig hadden aangevraagd. Maar de meeste taalscholen (41) hadden voor beide jaren geen addendum aangevraagd. Zie tabel 2.

Tabel 2: Voortijdige aanvraag addendum door taalscholen

Addendum 2023-2024	Addendum 2025	<i>Aantal taalscholen</i>
Nee	Nee	41
Ja	Ja	26
Ja	Nee	20
Nee	Ja	13
		Totaal: 100

Taalscholen die het addendum tweemaal hebben aangevraagd zitten vaak onder de 80% bevoegde lesuren

De 26 taalscholen die het addendum in beide jaren hadden aangevraagd, zijn divers qua omvang en het percentage lesuren door bevoegde docenten dat gemeten is. De meeste scholen die het addendum voor beide jaren hadden aangevraagd, vallen in de categorie klein (16). Er is maar één taalschool in de categorie extra klein die het addendum voor beide jaren had aangevraagd. Zoals eerder aangegeven, hebben de meeste taalscholen in de categorie extra klein een hoog percentage bevoegde lesuren, en zij hadden het addendum dus niet nodig om aan de norm te voldoen. Verder valt op dat 5 van de 6 grote taalscholen ook voor beide jaren het addendum hadden aangevraagd.

Ook het percentage bevoegde lesuren verschilt onder de aanvragers van het addendum. Onder de 26 taalscholen die het addendum voor beide jaren hadden aangevraagd, bevinden zich 6 scholen met een percentage bevoegde lesuren lager dan 60%. Nog eens 10 taalscholen haalden niet de oorspronkelijke norm van 80% bevoegde lesuren.

Van de 26 taalscholen waren er dus in totaal 16 die onder het percentage van 80% bevoegde lesuren zaten.

Taalscholen die géén addenda hebben aangevraagd, zitten vaak ruimschoots boven de norm

Er zijn 41 taalscholen die het addendum voor beide jaren *niet* hadden aangevraagd. Dit waren, zoals verwacht, vaak taalscholen in de categorie klein (20) of extra klein (14).

Wat verder opvalt is dat alle scholen die het addendum niet hadden aangevraagd boven het percentage van 60% bevoegde lesuren zaten. 10 taalscholen zaten zelfs op de 100% bevoegde uren.

Daarnaast is het belangrijk te vermelden dat de scholen met 100% bevoegde uren het addendum nooit hebben aangevraagd, ook niet voor één jaar.

Vier van de taalscholen die geen addendum hadden aangevraagd zitten onder de 80% bevoegde lesuren, maar het percentage dat ze wel haalden zit rond de 70% of daarboven.

Dit lijkt erop te wijzen dat de meeste taalscholen een goede inschatting hebben kunnen maken van het percentage bevoegde lesuren en de kans dat ze het addendum nodig hadden.

Het ene jaar wel, het andere jaar geen addendum

Zoals aangegeven waren er 20 taalscholen die voor 2023-2024 een addendum hadden aangevraagd, maar voor 2025 niet. We hebben geen inzicht in de exacte redenering hiervoor. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat scholen die het addendum voor 2023-2024 hadden aangevraagd, in de veronderstelling waren dat ze het voor 2025 niet opnieuw hoefden aan te vragen. Ook kan het zijn dat scholen de resultaten van de jaarlijkse audit over 2025 wilden

afwachten.

Als we kijken naar het percentage bevoegde lesuren van scholen die in 2025 niet opnieuw het addendum hadden aangevraagd, dan zien we dat 10 van de 20 taalscholen minder dan 80% bevoegde lesuren hadden, maar wel allemaal boven de 60% uitkwamen. Er zijn twee scholen met een percentage van 59,81% bevoegde lesuren, die het addendum in 2025 niet nogmaals hebben aangevraagd.

Tot slot zijn er 13 taalscholen die voor 2023-2024 géén addendum hadden aangevraagd, maar voor 2025 wél. Ook hier hebben we geen inzicht in de motivatie hiervoor. Wel zien we dat 10 van de 13 taalscholen ruimschoots rond of boven de norm van 80% bevoegde lesuren zaten. Het gaat hier vaak om taalscholen in de categorie klein (6) of middel (4). Meestal hebben deze scholen 100 tot 500 cursisten.

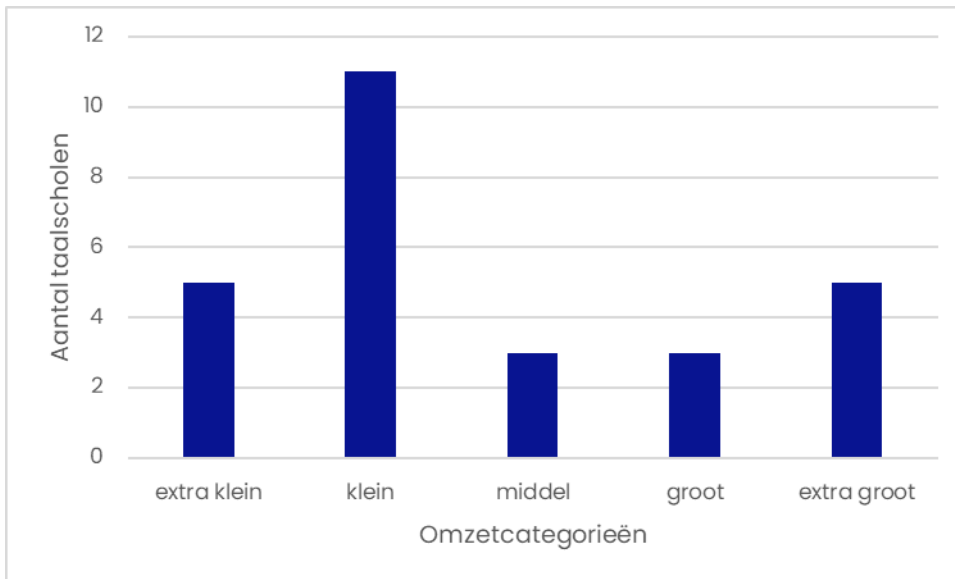
Hoeveel taalscholen hadden het addendum nodig?

Uit onze analyse blijkt dat twee derde (63%) van de taalscholen erin is geslaagd om aan de oorspronkelijke norm van 80% bevoegde lesuren te voldoen. Zij hebben het addendum dus niet nodig gehad om aan de docentennorm te voldoen. Meer dan de helft van deze scholen behoren tot de categorie klein of extra klein. Ook zijn 8 middelgrote en 2 grote scholen die aan de oorspronkelijke norm voldeden. Geen enkele school in de categorie extra groot voldeed aan de norm van 80% bevoegde lesuren.

Meer dan één derde van de scholen (37%) had het addendum nodig, omdat zij niet konden voldoen aan de oorspronkelijke norm van 80% bevoegde lesuren. Wat kunnen we zeggen over de kenmerken van deze scholen?

Als we kijken naar de groep van 27 scholen met een percentage van tussen de 60% en 80% bevoegde lesuren, dan valt op dat dit een diverse categorie is. 16 van de 27 scholen behoren tot de categorie klein of extra klein. Er zijn ook 5 extra grote scholen die tussen de 60% en 80% scoren. De overige scholen vallen binnen de categorie middel of groot.

Figuur 9: Aantal taalscholen met een percentage tussen de 60% en 80% bevoegde lesuren per omzetcategorie

Van de 10 taalscholen die niet voldeden aan de ondergrens van minimaal 60% bevoegde lesuren, behoort de helft (4) tot de categorie klein. Twee scholen vallen onder de middelste categorie. Ook is er een grote en een extra grote taalschool. Alle taalscholen (waarvan we het aantal cursisten weten) hebben minder dan 700 cursisten per jaar.

Van de 10 hiervoor genoemde taalscholen die niet aan de ondergrens van 60% voldeden, hadden er 8 voor 2023-2024 en/of 2025 een addendum aangevraagd.

Eén taalschool had voor 2023-2024 geen addendum aangevraagd, maar voor 2025 wel. Deze school had een percentage van 47,94% bevoegde uren en voldeed niet aan de ondergrens van het addendum.

Er zijn twee taalscholen die niet aan de norm voldeden en voor 2023-2024 het addendum hadden aangevraagd, maar voor 2025 niet. Beide taalscholen komen volgens de regels van het addendum van 2025 in de buurt van de norm, met een percentage van 59,81% bevoegde docenten.

Conclusies

In het onderzoek analyseerden we in hoeverre het addendum taalscholen heeft geholpen om te voldoen aan de norm voor het aandeel lesuren gegeven door bevoegde NT2-docenten. Volgens de Handleiding Inburgeren van Blik op Werk gold als uitgangspunt dat 80% van de lesuren door bevoegde NT2-docenten werd verzorgd. Omdat veel taalaanbieders aangaven dat zij die norm door een tekort aan bevoegde NT2-docenten niet konden halen, werd er voor 2023-2024 een tijdelijk addendum ingevoerd. Dit addendum werd in 2025 met een jaar verlengd.

Aandeel bevoegde docenten per taalschool

Het aantal docenten en percentage bevoegde docenten liep voor elke taalschool sterk uiteen. Er was een kleine groep van 7 taalscholen die alleen bevoegde docenten in dienst had. De overige taalscholen hadden een mix van bevoegde docenten, docenten die onder de uitzonderingscategorie vielen, en onbevoegde docenten.

Kenmerken taalscholen

In dit onderzoek hebben we gekeken hoe de omvang van taalscholen zich verhoudt tot en het percentage bevoegde lesuren per school. Qua omvang, op basis van omzet, kunnen de taalscholen het beste gevisualiseerd worden als een piramide (figuur 1), aangezien driekwart van alle taalscholen (75) klein is. Daarnaast zijn er 13 middelgrote en 12 grote taalscholen. De percentages bevoegde lesuren liepen bij alle omvangcategorieën uiteen. Wel hadden kleine of extra kleine scholen vaak een hoog percentage of uitsluitend bevoegde lesuren. Bij de middelgrote en grote taalscholen zien we vaak een lager percentage bevoegde lesuren. Een vergelijkbaar patroon zien we ook bij het aantal vestigingen en het aantal cursisten: grote taalscholen scoren relatief lager dan kleinere scholen.

Hoeveel taalscholen hadden het addendum nodig?

- Uit onze analyse blijkt dat twee derde (63%) van de 100 taalscholen erin is geslaagd om aan de oorspronkelijke norm van 80% bevoegde lesuren te voldoen. Dit zijn veelal kleine of extra kleine scholen.
- 27% van de taalscholen zat tussen de 60% en 80% bevoegde lesuren en had het addendum nodig om aan de docentennorm te voldoen. De meeste scholen in deze groep zijn (extra) kleine taalscholen óf extra grote scholen.
- 10 taalscholen (10%) haalden de ondergrens van 60% bevoegde lesuren niet. Het gaat hierbij om een gevarieerde groep van kleine, middelgrote en grote taalscholen.

Dit betekent dat 37 van de 100 taalscholen in ons onderzoek niet aan de oorspronkelijke norm van 80% bevoegde lesuren voldeden.

Mede dankzij het addendum voldeed de overgrote meerderheid (91%) van de taalscholen uiteindelijk aan de minimale norm van 60% bevoegde lesuren.

Voortijdige aanvraag addendum

Taalscholen die gebruik wilden maken van het addendum, dienden dit voortijdig aan te vragen voor elk jaar (2023-2024 en 2025) dat ze verwachtten het addendum nodig te hebben. In het onderzoek hebben we gekeken naar welke scholen het addendum tijdig aanvroegen, en of zij het addendum ook nodig hadden om aan de docentennorm te voldoen.

Uit onze analyse blijkt dat de meeste taalscholen van tevoren een goede inschatting konden maken of ze het addendum nodig hadden of niet. Zo zijn er 41 taalscholen die voor geen enkel jaar een addendum hadden aangevraagd. Dit zijn overwegend taalscholen in de categorie klein of extra klein. Alle scholen zaten boven het minimum van 60% bevoegde lesuren en een aantal daarvan had zelfs een percentage van 100%.

Zoals eerder aangegeven waren er 9 taalscholen die niet aan de ondergrens van 60% bevoegde lesuren voldeden. 8 van de 9 taalscholen hadden voor een of beide jaren wel een addendum aangevraagd.

Tot slot

Uit dit onderzoek blijkt dat de meerderheid van de taalscholen (63%) in de periode 2023-2025 aan de oorspronkelijke norm van minimaal 80% lesuren door bevoegde docenten voldeed.

Door de invoering van het addendum kon 27% van de taalscholen alsnog voldoen aan de norm met een percentage tussen de 60% en 80% bevoegde lesuren.

Een kleine groep van 10 taalscholen (10%) haalde de ondergrens van 60% niet.

Het onderzoek laat zien dat grote taalscholen over het algemeen meer moeite hebben om voldoende lesuren door bevoegde docenten te laten verzorgen.